

Privind limitarea activitatii monopoliste
si dezvoltarea concurentei

Legea Republicii Moldova
Nr. 906-XII din 29 februarie 1992
(Monitor, 1992, nr.2, art. 46)

Prezenta Lege stabileste bazele organizatorice si juridice ale dezvoltarii concurentei, masurile de prevenire, limitare si reprimare a activitatii monopoliste si este orientata spre asigurarea conditiilor pentru crearea si functionarea economiei de piata in Republica Moldova.

Capitolul I
DISPOZITII GENERALE

Articolul 1. Sfera de reglementare antimonopolista

1. Legea reglementeaza relatiile dintre agentii economici si organele puterii si ale administratiei in procesul activitatii pe piata republicana de marfuri (in continuare: piata). Legea se aplica si in cazurile in care actiunile agentilor economici si ale organelor puterii si ale administratiei sau acordurile incheiate de ele in afara Republicii Moldova duc la limitarea concurentei sau au alte consecinte negative pe piata.

2. Legea nu se aplica fata de agentii economici si organele puterii si ale administratiei, a caror activitate economica tine, conform legislatiei, de monopolul statului.

3. Relatiile privind protectia juridica a inventiilor, modelelor industriale, emblemelor comerciale si drepturilor de autor, precum si cele ce tin de activitatea la bursa de valori si de activitatea intelectuala, sint reglementate de alte acte legislative.

Articolul 2. Organul de stat de reglementare antimonopolista

1. Politica de stat privind dezvoltarea concurentei si limitarea activitatii monopoliste este promovata de Ministerul Economiei.

2. Principalele sarcini ale Ministerului Economiei in domeniul reglementarii antimonopoliste sint:

elaborarea masurilor de formare a relatiilor de piata pe baza dezvoltarii activitatii de antreprenor si a concurentei;
prevenirea, limitarea si reprimarea activitatii monopoliste;
controlul asupra respectarii legislatiei antimonopoliste;

3. Pentru a finanta dezvoltarea activitatii de antreprenor si a concurentei Guvernul creaza Fondul pentru sustinerea activitatii de antreprenor si pentru dezvoltarea businessului mic (in redactia Legii Nr.101-XIII din 13 mai 1994)

Capitolul II
ACTIVITATEA MONOPOLISTA

Articolul 3. Neadmiterea abuzurilor agentului economic
de situatia dominanta pe piata

1. Nu se admite ca agentul economic ce are situatia dominanta pe piata sa limiteze concurenta si sa lezeze interesele altor agenti economici sau cetateni prin actiuni cum sint;

scoaterea marfurilor din circulatie cu scopul de a crea sau a mentine deficitul pe piata sau de a majora preturile;

impunerea contraagentului sa respecte unele conditii contractuale ce lezeaza interesele lui sau sa indeplineasca cerintele nefavorabile, ce nu au atributie la obiectul contractului (transmiterea mijloacelor financiare, inclusiv in valuta straina, materiei prime, materialelor, articolelor,

locuintelor, fortei de munca etc.);

includerea in contract a unor conditii discriminatorii, ce pun contraagentul intr-o situatie dezavantajoasa fata de alti agenti economici;

constringerea contraagentului sa incheie un contract cu anumite clauze cu privire la marfuri, in care contraagentul (consumatorul) nu este interesat;

crearea obstacolelor in calea patrunderii pe piata a altor agenti economici;

incalcarea modului de formare a preturilor la marfuri, stabilit de actele normative.

2. Nu se considera dominanta situatia agentului economic, daca cota unei anumite marfi a acestuia nu depaseste pe piata 35 la suta.

Articolul 4. Interzicerea acordurilor (actiunilor coordonate)

ce limiteaza concurenta dintre agentii economici

1. Sint interzise si, in modul stabilit, considerate nevalabile in intregime sau partial orice acorduri (actiuni coordonate) dintre agentii economici concurenti, care detin in comun o situatie dominanta pe piata, daca acestea au sau pot avea drept rezultat limitarea concurentei, inclusiv acordurile (actiunile coordonate) privind:

impartirea pietei dupa principiul teritorial sau in functie de volumul marfurilor destinate desfacerii sau achizitionarii de sortimentul marfurilor comercializate ori de categoria vinzarilor sau a cumparatorilor;

inlaturarea de pe piata sau limitarea accesului pe piata al altor agenti economici in calitate de vinzator al anumitor marfuri sau al cumparatorilor acestora;

stabilirea (mentinerea) preturilor, tarifelor, rabaturilor, adaosurilor in scopul lezarii intereselor concurentilor.

2. Sint interzise si, in modul stabilit, considerate nevalabile in intregime sau partial orice acorduri (actiuni coordonate) ale agentilor economici neconcurenti, dintre care unul detine o situatie dominanta pe piata, iar celalalt este furnizorul sau cumparatorul acestuia, daca asemenea acorduri (actiuni coordonate) conduc sau pot conduce la limitarea concurentei.

Articolul 5. Inadmisibilitatea actiunilor de limitare a concurentei din partea organelor puterii si ale administratiei

1. Organelor puterii si ale administratiei li se interzice sa adopte acte si (sau) sa intreprinda actiuni indreptate spre limitarea independentei agentilor economici, spre crearea de conditii discriminatorii sau, dimpotriva, favorabile activitatii unor anumiti agenti economici, daca asemenea acte sau actiuni conduc sau pot conduce la limitarea concurentei si (sau) la lezarea intereselor agentilor economici. Li se interzice inclusiv:

sa impiedice activitatea agentilor economici intr-un anumit domeniu, cu exceptia cazurilor prevazute de legislatie;

sa limiteze drepturile de vinzare (procurare, cumparare, schimbare) a marfurilor;

sa dea agentilor economici indicatii privind livrarea unor marfuri in primul rind anumitor categorii de cumparatori sau incheierea prioritara a unor contracte, fara a tine cont de prioritatile stabilite in actele normative;

sa puna obstacole in calea crearii unor noi agenti economici intr-un anumit domeniu de activitate, cu exceptia cazurilor in care organul puterii sau al administratiei actioneaza in conformitate cu legislatia;

sa acorde unor agenti economici inlesniri fiscale sau de alta natura, neprevazute de legislatie, ce le creeaza acestora o situatie privilegiata fata de alti agenti economici care actioneaza pe aceeasi piata, vinzind

aceeasi marfa.

2. Se interzice formarea unor ministere, departamente, a altor organe ale administratiei de stat cu scopul de a monopoliza producerea sau desfacerea marfurilor, precum si investirea ministerelor, departamentelor sau a altor organe ale administratiei de stat existente cu imputerniciri a caror exercitare conduce sau poate sa conduca la limitarea concurentei.

Articolul 6. Interzicerea acordurilor (actiunilor coordonate) organelor puterii si ale administratiei, indreptate spre limitarea concurentei

Se interzice si, in modul stabilit, sint considerate nevalabile in intregime sau partial orice acorduri (actiuni coordonate) ale organului puterii si al administratiei cu alt organ al puterii si al administratiei sau cu agentul economic, acorduri care conduc sau pot conduce la limitarea concurentei si (sau) la lezarea intereselor agentilor economici, inclusiv acordurile (actiunile coordonate) indreptate spre:

majorarea, reducerea sau mentinerea preturilor si tarifelor, in afara de cazurile prevazute de legislatie;

impartirea pietei dupa principiul teritorial sau in functie de volumul marfurilor destinate desfacerii sau achizitionarii, de sortimentul marfurilor comercializate ori de categoria vinzatorilor sau a cumparatorilor;

limitarea accesului la piata sau inlaturarea de pe piata a agentilor economici.

Articolul 7. Actiunile nelegitime ale agentului economic pe piata

Se interzic actiunile nelegitime ale agentilor economici pe piata, inclusiv:

raspiundirea unor informatii false sau denaturate, in stare sa prejudicieze averea si (sau) reputatia altui agent economic;

inducerea in eroare a cumparatorilor in ceea ce priveste modul si locul fabricarii, insusirile de consum si calitatea marfurilor;

compararea incorecta de catre agentul economic, in scop de reclama, a marfurilor produse sau desfacute de el cu marfurile altor agenti economici;

folosirea neautorizata a emblemei comerciale, a firmei sau a marcajului marfii, precum si copierea ambalajului, aspectului exterior al marfii altui agent economic;

folosirea sau divulgarea informatiilor de ordin tehnico-stiintific, de productie si comerciale, inclusiv a secretelor comerciale, fara acordul posesorilor acestor informatii.

Capitolul III

PREVENIREA SI LIMITAREA ACTIVITATII MONOPOLISTE

Articolul 8. Controlul asupra crearii si transformarii agentilor economici

1. In scopul de a preveni situatia dominanta pe piata a unor agenti economici, se efectueaza controlul asupra crearii, transformarii uniunilor, asociatiilor, conernelor, asociatiilor interramurale, zonale si altor uniuni de intreprinderi, precum si asupra transformarii organelor de administratie si a agentilor economici in asociatiile mentionate.

2. Pentru a crea si a transforma o uniune, asociatie sau alta formatiune de intreprinderi, fondatorii prezinta Ministerului Economiei o informatie cu privire la principalele genuri de activitate ale fiecaruia dintre agentii economici, cotele acestora pe piata si consimtamentul lor de a intra in asociatie.

Ministerul Economiei trebuie sa comunice solicitantului in scris decizia sa intr-un termen de 30 zile din momentul primirii demersului.

3. Inregistrarea asociatiei se efectueaza cu acordul Ministerului Economiei, in modul stabilit de legislatie (in redactia Legii Nr.101-XIII din 13 mai 1994).

Articolul 9. Controlul asupra respectarii legislatiei antimonopoliste la procurarea actiunilor, aporturilor, cotelor in capitalul social al agentilor economici

Procurarea de catre agentul economic, care detine pe piata o marfa cu cota mai mare de 35 la suta, a actiunilor, aporturilor, cotelor in capitalul social al altui agent economic, care activeaza la aceeasi piata de marfuri, precum si cumpararea de catre oricare persoana juridica sau fizica a setului de actiuni, aporturi, cote de control in capitalul social al agentului economic care ocupa o situatie dominanta pe piata, se efectueaza cu acordul Ministerului Economiei.

Prin set de actiuni, aporturi, cote de control in capitalul social in cazul dat se subintelege o asemenea cantitate a acestora, care asigura peste 50 la suta din numarul voturilor la adoptarea hotaririlor adunarii generale a fondatorilor, actionarilor, asociatilor (in redactia Legii Nr.101-XIII din 13 mai 1994).

Articolul 10. Separarea fortata a agentilor economici

Guvernul are dreptul sa adopte hotariri privind separarea fortata a acelor agenti economici care efectueaza o activitate monopolista si limiteaza concurenta, daca exista una sau mai multe din conditiile:

posibilitatea de a izola din punct de vedere organizatoric si teritorial subdiviziunile structurale;

lipsa unei interactiuni tehnologice strinse dintre subdiviziunile structurale (in special, daca partea circulatiei interne in volumul total al productiei globale a agentului economic constituie mai putin de 30 la suta);

posibilitatea delimitarii sferelor de activitate ale subdiviziunilor structurale in limitele unei specializari inguste in producerea unor anumite marfuri.

Articolul 11. Atacarea hotaririlor adoptate in baza articolelor 8, 9 si 10 din prezenta Lege

In cazul in care, in termenul de 45 de zile de la data la care Ministerul Economiei i s-a prezentat demersul cu privire la crearea si transformarea agentului economic, solicitantul nu a primit raspuns sau demersul a fost respins din motive pe care solicitantul le considera neintemeiate, acesta are dreptul sa se adreseze in instanta de judecata competenta (in redactia Legii Nr.788-XIII din 26 martie 1996).

In acelasi mod se ataca hotaririle privind separarea fortata a agentilor economici, precum si hotarirea asupra cererilor de procurare a actiunilor, aporturilor, cotelor in capitalul social (in redactia Legii Nr.101-XIII din 13 mai 1994).

Articolul 12. Controlul asupra formarii preturilor la marfurile de productie si desfacere monopolista

1. Guvernul are dreptul sa controleze formarea preturilor la marfurile de productie si desfacere monopolista.

2. Supraprofitul monopolist, obtinut in urma unei rentabilitati de doua sau de citeva ori mai inalta decit nivelul rentabilitatii stabilite de Guvern, se impune suplimentar.

Capitolul IV

RESPONSABILITATEA PENTRU INCALCAREA PREZENTEI LEGI

Articolul 13. Dispozitiile Ministerului Economiei

1. In cazul incalcarii prezentei Legi de catre un agent economic ori organ al puterii sau al administratiei, Ministerul Economiei emite o dispozitie prin care ii obliga sa lichideze incalcarea, sa restabileasca situatia initiala, sa rezilieze sau sa modifice contractul sau acordul, sa anuleze, ori sa modifice actul nelegitim adoptat.

2. Dispozitia Ministerului Economiei se indeplineste in termenul indicat in ea. Eschivarea de la executarea sau neexecutarea la timp a dispozitiei atrage dupa sine urmarile prevazute de prezenta Lege si de alte acte legislative (in redactia Legii Nr.101-XIII din 13 mai 1994).

Articolul 14. Responsabilitatea pentru incalcarea prezentei legi

Persoanele fizice si persoanele cu functii de raspundere ale intreprinderilor tuturor formelor organizatorico-juridice ale activitatii de antreprenariat si persoanele cu functii de raspundere ale organelor de administrare poarta, in conformitate cu legislatia in vigoare, raspundere administrativa si disciplinara, pentru eschivare de la executare sau neexecutarea la timp a dispozitiilor organului de stat de reglementare antimonopolista, precum si pentru neprezentarea informatiei sau prezentarea unei informatii neveridice (false) organului de stat de reglementare antimonopolista (in redactia Legii Nr.101-XIII din 13 mai 1994).

Articolul 15. Recuperarea pierderilor cauzate de activitatea monopolista

Pierderile agentilor economici si ale cetatenilor, cauzate de activitatea monopolista si de concurenta nelegitima, se recupereaza prin hotarirea instantei de judecata competente in modul stabilit de legislatie (in redactia Legii Nr.788-XIII din 26 martie 1996).

Capitolul V

EXAMINAREA CAUZELOR SI ATACAREA HOTARIRILOR PRIVIND REGLEMENTAREA ANTIMONOPOLISTA

Articolul 16. Modul de examinare a cauzelor privind incalcarea prezentei Legi

1. Ministerul Economiei examineaza cauzele privind incalcarea prezentei Legi si adopta hotariri asupra lor in limitele competentei sale.

Cauzele se examineaza in baza declaratiilor facute de agentii economici, de organele puterii si ale administratiei, de societati si uniuni de consumatori, in baza materialelor procuraturii, instantei de judecata competente, precum si din initiativa Ministerul Economiei (in redactia Legii Nr.788-XIII din 26 martie 1996).

2. Modul de examinare a cauzelor este stabilit de Guvern (in redactia Legii Nr.101-XIII din 13 mai 1994).

Articolul 17. Modul de atacare a hotaririlor organului de stat de reglementare antimonopolista

1. Agentii economici, organele puterii si ale administratiei si persoanele lor cu functii de raspundere au dreptul de a se adresa in instanta de judecata competenta cu o cerere de a declara nevalabile in intregime sau partial dispozitiile organului de stat de reglementare antimonopolista in modul prevazut de legislatia in vigoare.

2. Depunerea cererii nu suspenda executarea dispozitiei pentru timpul examinarii ei in instanta de judecata competenta, daca aceasta nu a adoptat o incheiere de a suspenda executarea actelor numite (in redactia Legii Nr.101-XIII din 13 mai 1994 si Legii Nr.788-XIII din 26 martie 1996).

Presedintele
Republicii Moldova

Mircea Snegur